

avslinkoping-boras@trafikverket.se

”Synpunkter på åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för höghastighetsjärnväg Linköping – Borås”, yttrande till trafikverket

Trafikverket har låtit Linköpings kommun få möjlighet att yttra sig över förhandskopia av åtgärdsvalsstudie för sträckan Linköping – Borås. Åtgärdsvalsstudien redovisar Trafikverkets undersökningar av förutsättningar för en höghastighetsjärnväg mellan Linköping – Borås i enlighet med Sverigeförhandlingens utpekade stationsorter. Trafikverket önskar synpunkter på brister och eventuella sakfel enligt följande frågeställningar:

- Allmänna synpunkter på åtgärdsvalsstudie och underlagsrapporter
- Obalanser eller luckor i underlag eller utförda studier
- Synpunkter på antaganden, avgränsningar och bedömningar
- Synpunkter på process eller uppdrag (Trafikverket och Sverigeförhandlingen)
- Övrigt

Linköpings kommun har, i dialog med Region Östergötland och andra berörda kommuner, sammanställt ett yttrande till Trafikverket. Nedan lämnar Linköpings kommun följande synpunkter för gällande åtgärdsvalsstudie enligt de av Trafikverket redovisade frågeställningarna.

Allmänna synpunkter på åtgärdsvalsstudien

Linköping är, som Sveriges femte största kommun och Östgötaregionens motor, mycket positiva till att få vara en del av stationsorterna i kommande höghastighetsjärnvägsnät. Höghastighetsjärnvägen är ett stort nationellt infrastrukturprojekt som förväntas förstärka Linköpings befolkningstillväxt och bidra till en större regional arbetsmarknad.

Att åstadkomma en lösning som är långsiktigt hållbar har hela tiden varit Linköpings kommuns ståndpunkt i denna process. Med den bakgrunden ser kommunen värdefullt på Trafikverkets arbete med att ta fram en åtgärdsvalsstudie för höghastighetsjärnväg för sträckan Linköping – Borås. Rapporten är ambitiöst utarbetad och innehåller omfattande utredningar såsom

landskapskaraktärsanalyser, systemlösningar och kostnadsbedömningar för det stora utredningsområdet, i överensstämmelse med de nationella transportpolitiska målen.

Ändamålet med höghastighetsjärnvägen är bland annat att genom ökad tillgänglighet skapa förutsättningar för regional utveckling. I kommande rapporter bör därför det regionala perspektivet tydliggöras vid lokalisering av stationer och järnvägsanläggning.

I kommunens tidigare yttrande till Banverket angående "Förstudie Götalandsbanan delen Linköpings – Borås" från 2009, framhöll kommunen att en järnvägsutredning för sträckan Linköping – Jönköping skulle påskyndas. Linköpings kommun förordar därför en fortsatt snabb och effektiv planläggnings- och beslutsprocess.

Obalanser i utredningen

Linköpings kommun vill klargöra att passagen av Malmslätt och Kärna mosse är av känslig karaktär och bör, i fortsättningen, lyftas fram tydligare. Kärna mosse är idag klassat som ett Natura 2000-område och utgör därmed ett riksintresse för naturvård. De hydrologiska förhållandena är mycket speciella och känsliga vid mossen och vattenflöden enligt befintligt mönster är en förutsättning för att mossen överhuvudtaget ska kunna fortleva. Vid en eventuell dragning genom området måste därför åtgärder vidtas som garanterar vattenflöden enligt befintligt mönster.

Likt vad Linköpings kommun yttrade sig om 2009 behövs en omfattande utredning med avseende på Kärna mosse inför eller i ett tidigt skede av eventuell järnvägsplan. Resultatet av en sådan utredning kan påverka vilka framtida korridoralternativ som kan bedömas vara genomförbara västerut från Linköping.

Synpunkter på antaganden och avgränsningar

En ytterligare lokal och regional förankring av höghastighetsjärnvägens intentioner i åtgärdsvalsstudien hade konkretiserat och bättre belyst eventuella spänningar mellan hänsynsmål och funktionsmål. Linköpings kommun bedömer att det är viktigt att Trafikverket tar hänsyn till kommunens ställningstaganden i tidigare yttranden samt att kommunens översiktsplaner för planområdet tas i beaktande. I *Översiktsplan för Vikingstad* (2013) ansåg kommunen att en höghastighetsjärnväg genom Vikingstad skulle innebära stora försämringar genom bland annat förhöjda bullernivåer samt ökade barriäreffekter. Linköpings kommun vill därför understryka betydelsen av att höghastighetsjärnvägen ska kunna passera tätorterna Malmslätt och Vikingstad utan störning på omgivningen. För det fortsatta utredningsarbetet är det viktigt

att Trafikverket, på ett tydligare sätt än hittills, redovisar buller och andra störningar intill tätbefolkade områden.

Den kompletterande gränsdragning av utredningsområdet som föreslås förlängas till stadens centrala delar anser Linköpings kommun är oacceptabelt stor. Linköpings deltagande i processen med framtagandet av åtgärdsvalsstudien har innefattat sträckan Malmslättsvägen/Tift – Borås. Kommunen har inte medverkat i någon beslutsprocess om att förlänga utredningsområdet i höjd med Bergsvägen. Den preliminära utökningen skapar en oerhörd osäkerhet kring flera av de urbana förtätningsprojekt som inryms i utredningsområdet, och bedöms missgynna staden Linköpings fortsatta utveckling. Linköpings kommun motsätter sig en eventuell utvidgning till Bergsvägen då det kraftigt skulle försvåra genomförandet av stadspassagen på grund av topografiska förhållanden och omkringliggande stadsstruktur.

Kommunen vidhåller de synpunkter som lämnades i yttrandet över ”Beredningsremiss inför tillåtlighetsprövningen av projektet Ostlänken”, 2014-09-23. Detta innebär att Linköpings kommun understryker vikten av att hela sträckan genom centrala Linköping fram till Glyttinge ses som en del av Ostlänkenprojektet samt att höghastighetsjärnvägen får en så pass bra passage genom staden som möjligt. Kommunstyrelsen i Linköping har tidigare fattat beslut om detta. Från Glyttinge och västerut är kommunens bedömning att samtliga delområden, som Trafikverket har pekat ut i åtgärdsvalsstudien för sträckan Linköping – Tranås, görs möjliga för järnvägssträckning. Vid eventuell utvidgning av utredningsområdet bör avgränsning därför ske i anslutning till Glyttinge.

Vad gäller delsträckan Linköping – Tranås anser kommunen att det finns goda kombinationer av de tre delområdena. Trafikverket bör vara tydligare med att framtida järnväg kan gå både inom ett eller flera delområden. I ”Förstudie Linköping C – Mantorp”, från 2006, redovisas alternativa förslag på järnvägens sträckning mer detaljerat. Kommunen bedömer att denna förstudie utgör ett viktigt underlag för kommande utredningar.

Synpunkter på process och uppdrag

Linköpings kommun är positiva till Sverigeförhandlingens syfte och dess arbete med att driva processen för höghastighetsjärnväg och ökat bostadsbyggande. Kommunen uppfattar dock att Sverigeförhandlingen, likt en ny kravställare, kom in i ett sent skede i en redan alltför långt gången planeringsprocess. Till följd av detta upplever Linköpings kommun att det i vissa fall råder viss motsättning i samspelet mellan Trafikverket och Sverigeförhandlingen. Detta hade kunnat undgås med en enhetlig organisation istället för uppdelade ansvarsområden.

Övrigt

Övriga synpunkter från Linköpings kommun beträffande åtgärdsvalsstudien är följande:

Vikten av ett centralt stationsläge i Jönköping för att kunna erhålla så pass stor regional nyttoeffekt som möjligt. Ett centralt stationsläge skapar förutsättningar för fler resenärer och bidrar till ökat resande.

Linköpings kommun förordar ett alternativ där höghastighetsjärnvägens sträckning inte omöjliggör pendeltåg för Linköping Väst med stationslokalisering i Malmslätt. Kommunen ser det därför som önskvärt att, i kommande utredningar, beakta en framtida lokalisering av pendeltågsstation i Malmslätt. Utvecklingen av staden och regionen behöver detta.

Sammantaget finner Linköpings kommun att det bör tas större hänsyn till den bebyggda strukturen i planeringen av nya höghastighetsjärnvägen. Kommunens fortsatta utveckling behöver vägas in i Trafikverkets bedömning av järnvägens lokalisering. Detta förutsätter att den nya järnvägen byggs så att befintliga stadskvaliteter inte äventyras och att förutsättningar ges för att låta den attraktiva innerstaden växa. Val av kompletterande avgränsning för utredningsområdet får inte äventyra en god helhetslösning i Linköping. Att åstadkomma en långsiktigt hållbar lösning i Linköping är inte bara av regionalt och lokalt utan också av nationellt intresse.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande